

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena Novin na celo leto je: doma 20., v Ameriko 80 Din.
Cena Marijinoga Lista na celo leto je: doma 10 Din., v Ameriko 50 Din. Novine prihajajo vsaki teden, M List vsaki mesec. Naročniki M. Lista dobijo kalendar brezplačno, naročniki Novin pa za polovično ceno, letos za 5 Din. Rokopisi se ne dajo nazaj. Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali opravištvu Novin v Črensovcu, Prekm.

Vredništvo i opravištvu Novin je v
Črensovcih, Prekmurje.

Vrednik Klekl Jožef, vp. plebanoš v Črensovcih.

Oglasi, (inserati) se tudi sprejmajo. Cena ednoga kvadratnega centimetra za ednok en dinar za večkrat popust. Cena malih oglasov je do dvajset reči 5 Din., više od vsake reči pol dinara. Med tekstom je cena oglasov cm² dva dinara v „Poslanom“ tri dinare. Ki naroči 1/4, 1/2 ali celo stran, dobi 25% popusta za edno objavo, za večkratno več. Takso za vse oglase plača opravištvu „NOVIN“.

Vganka je rešena.

Dugo je te ali drugi vganjavao, zakaj je mogla odstopiti vlada, čeravno je mela večino. Vganjavali smo se, vganjavali smo ta. Eden je povedo kaj pametnoga i drugi tudi tak. Ali cela vganka se je komaj zdaj rešila. Kak? Stari Pašić je prenovio vlado. To prenovljenje nam vganko popolnomo razreši. Ne samo, ka ministertva neso zbrisana, ar jih je preveč bilo i so teršila narod, ne samo, ka ne so se državni podtajniki odpravili, ki vlečejo ministertske plače, čeravno so nepotrebni — nego zgodilo se je nekaj nasprotnoga, zgodilo se je povišanje ministrovoga i podtajnikovoga števila. Zdaj mam 21 ministrov i 5 državnih podtajnikov. 26 ljudi vleče tak — vnogi brez potrebe — ministertske plače. Novoimenivani ministri se zovejo „brez portfelja.“ To se pravi, ka nega v državi posla šteroga bi njim trebalo izvršavati. Njuv poseo bo plačo vlečiti i podpirati centralizem. — Gledajte, zato je mogla vlada poštenja oditi! Kama je pripelao orsag Radić s svojov nedelavnostjov i svojov huiskarijov! — Demokrati i radikali, ki so si 26 ministertskih plač razdelili, do toti živjeli, ali samo do 8. febr. Jeli naši volilci? Te bič po njih počli pri kiščicah.

NEDELA.

II. v adv. Evang. sv. Mateja XI. 2—10
Ali si ti Kristuš, ali naj čakamo drugoga?

Kak trda so človeška srca! Kak neverni so ljudje! Vidijo znamenja Sina božega, a vervati neščejo, čujejo o njegovih čudežaj, a posmehujejo se jim. Vsa narava govori o njegovom veličanstvi, ves svet kaže njegovo modrost, vse razodeva njegovo ljubezen do ljudi, ki ga je pripravo do toga, da je vzeo na sebe človeško naravo, naložilo si na rame težo grehov človeškoga roda i je prelejal svojo krv, da bi oprao madež greha, ki sta ga voinola prva stariša v paradižju, a človek je slepi i o vsem tom nešče znati. Več njemu je te jalni svet, ta dolina skuz, štero bo morao po svojoj smrti zapustiti i tu nahati vse, ka si je pridobio v svojem življenji, štero je ponužao za to, da bi si spravo kak največ bogastva, tak da je pozabo celo na Boga.

A ka bo potom? Ka bo delao po smrti? Te bo že prekesno delati pokoro. Te več ne bo pomagalo, da bo se bio v prsa i kričao „Sin Davidov smilij se mi.“ Zdaj Kristuš njega ne bo poznao. Ve je sam povedao: „Što mene zafaji pred svetom, tistoga tudi jaz zatajim pred Očom.“ V pravičnoj jezi obrne hrbet od prosilca i ga pošle ta, gde bo žeo, ka je na zemli sejao. I ar je na zemli sejao samo pleve, bo tam žeo tudi samo pleve.

Fabijola

ali

Cerkev v katakombah.

II. Boj.

Fabijola ga pita želno:

„Gde je?“

„Je že odišeo.“

„Kak pa znaš, da je bio mój tühinec?“

Grobar odgovori: „Dnes zjutra sem zapazil med vnožicov romarov moža z dugov bradov. Obleden je bio po jutrovskej šegi. Gde je prišeo pred Nežin grob, se je vrgeo na zemlo, je jokao i tak milo milo zdihavao, da se je vsem smilo. Po dugom časi se je dvigno, vzeo iz žepa lepi, svetlo prstan i ga položilo na njeni grob. Gde se je obrno i mene zagledno i po obleki spoznao, da sem grobar, se mi je približao i me pitao: „Brat, ali znaš, gde tu počiva nekša deklica iz Sirije?“ Jaz sem njemu pokazao grob. Globoko je zdehno, potom pa se nazaj

Glasi.

Slovenska Krajina.

Mrtvarjavci. Dne 24. nov. t. l. je zgorelo dve leti staro dete. Dete so pustili samo v hiži pri stoli, kde je gorela lampa. Dete je lampa na sebe prevrglo i tak se je pretrolil vžgao i je plamen obleko deteti vžgao.

Se mrtvim ne dajo mera! Predvečer dušnoga dne, da so se že ljudje zbirali na dobrovnički cintor (pokopališče), da za svoje pokojne zmoliijo par „Oče našov“, pride na cintor tudi financ Vinko Kolarič. Pri starševij grobaj kleči žena mizara Antona Režonja s svojov dečov. Pride k njoj financ Vinko Kolarič i se jim začne norca delati. Ženska se dosta ne briga za psovke financa, liki dele moli. Na to finane zgrabi vence iz križov i je raztrga, križe pa spotere. — Orožniki so celo stvar dele javili. Liki financ še je itak v Dobrovniku i tudi v službi. — Ka si zaslužili taki človek? Naj sodi vsak, če ga oblasti neščejo. Božja kaštiga (kazen) ne ostane.

Na Martinišče so dali: sneha Anica Ščap od svojega 300, g. Ivan Jerič, kaplan v Lotmerki 100, N. N. 22. dobili smo od g. kaplana Berdena pri Sv. Juriji tam nabrano 245, od g. plevanoša iz Martjanec nabrano v Noršincih po Jančarič Mikloši na tri hlpe vkup 215, od g. plevanoša na Cankovi 162, to je nabrala v Topolovcih Benkič Jozefa, 125.50 nabrala na Cankovi Kočar Karolina, 51 nabralo Leopold Cigler v Korovcih, 81.50 nabiralat z G. Črnc, 51.25 nabralo Bertalanč v Škakovcih Ignac Bežan, nabralo v Vančavesi 35, Raduha Andr. nabralo v Odrancih 390, Forjan Štefan na Melihrcih 78 Din., to dvoje so poslali g. plevanoš Vadovič. Anglo—jugosl. petrolejsko društvo v Beogradu 100 Din., na gostivanji Činc—Rajber v Tropovcih sta nabrala svedoka Rogac J. i Kuhar J. 102 Din. Bog plati!

Ki ste pole na Martinišče prevzeli poberite z njimi dare pri hišah, ki so vam razdeljene. Martinišče je kupilo vse letos, ešče mešno obleko; ma jako dosta duga. Smilijte se ga.

Shod zavüpnikov naše stranke se je vršo dnes teden v M. Soboti. Razveseljivo smo dognali, da je zanimanje za našo stranko vsigdar večje. Petsto naših najboljših možov se je zbralo vkup, — ešče iz najbolje oddajenih krajev — ki so ž največšov pazljivostjov poslušali izvajanje nar. poslanca Klekl Jožefa od političnoga položaja pa kritiko strankinoga tajnika Marka Kranjca z Maribora od Radičove republike. Po navdušeno sprejetih govorah so zavüpniki dali svoje mišljenje, što bi pri volitvah nastopo kak kandidat stranke, obljubili vernost stranki, si pogučali od agitacije i se v najtrdnjšem osve-

vrgeo ne zemlo, ječao več kak edno vöro, nazadnje pa küšno pokrivalo na grobi i šo.

Konec.

Širto jutro po svojem prihodi je stopao tühinec proti Fabijolinoj hiši; pri grobi je molo, potom pa grobara pitao:

„Torkvat, ali bi mogeo govoriti z gospodičnom Fabijolov?“

„O leško; le hodite z menov.“

Fabijola je bila doma; sedela je v ogradi pri stüdenčekij, gde je Torkvat pripelao romara i ga samoga püsto pri njoj.

„Gospodična,“ jo nagovori, „ne bi vüpaio stopiti pred vas, če me ne bi prisilila pravičnost i hvaležnost.“

Oroncij, ali vas smem tak imenivati? On prikima. — Vi pa nimate druge dužnosti do mene, kak tisto, štero vam nalaga naš veliki apoštol Janoš: „Ljubiti se med seov!“

O, znam da je tak blago vaše srce; zato bi bio nevreden stopiti pred vas, če bi me ne silila k tomi moja dužnost. — Kak se vam ščem zahvaliti za dobroto i ljubezen, štero ste skazali

dočenji razišli, ka do škrinje naše stranke pune z kruglicami.

V. Polana. Blagoslavljanje nove cerkve, posvečene na čast Presladkami Srci Jezusovomi se je vršila dnes teden. Občini sta postavile gor deset slavolokov, skoz šterih je priromalo do petjezero ljudi. Lepo okinčano cerkev so blagoslovili č. g. kanonik i ešperes Straus Florijan z D. Lendave, ki so i sv. mešo služili, predgali so pa farni g. plebanoš Sakovič Jožef od pomena cerkve. Navzoči so bili ešče črensovski g. plebanoš Čačić i g. kaplana Zadravec i Tivadar. Pesmi je vodo g. Horvat Ivan vučiteo iz M. Polane, na harmonium pa igrao g. Lutar Štefan, vučiteo z Črensovcu. Jako lepo so popevali pesem od Srca Jezusovoga. Po večernicah se je narod razišao. Srce Jezusov je pa ostalo živo v oltari nove cerkve, da čaka i blagoslavlja Polančare, ki so njemu jo podignoli.

Na znanje. Širijo se glasi, ka na evidenčnom uradi v D. Lendavi se zahteva plačilo, če kaj prepišejo. Če bi što kai plačao, naj se javi, ar se brezplačno more tu dača odpisati ali drugo delo pri spremembi zemlje izvršiti.

Politične drobnije.

Bedarije piše „Szabadság“ v 47. šte., gda trdi, ka je naša stranka v Dobrovniku na shodi to pravila, ka so šinje od Lendave do Rédiča zato pobrane gor, ka nam ne de trebalo večje dače plačati. — Od g. Bašna plebanoša i g. Kranjca glavnoga tajnika, šteriva sama sta tom shodi gučala kaj takšega pisati tudi samo „Szabadság“ more. — Ravno v toj številki piše na dale „Szabadság“, ka de prej dače štiri milijarda več zato k leti, ka je naša stranka bila na vladi (šest tjeđnov. Vr.) Kelko dače bo, odloči parlament v novom leti. Ni krajcar ne zglasan, zato od toga pisati, ka smo podignoli dačo samo tisti more, ki ljudstvo za nas šče potegnoli.

Od nove Pašić—Pribičevićove vlade istino pišejo „Murske Novine“ v 1. št. z rečmi „Protektor za novi režim išče kliente. Pogoji: šunka, krača, značaja ni treba.“ Sveta istina. Pa tudi iz 2. št. „Ministri se vedno okoli vozijo. Salonski vozovi drčijo po železnicah, avtomobili po cestah, v njih pa sede novi ministri. Vrše se sprejemi, pojedine, pijače, banketi, ljudstvo pa to plačuje s svojimi davki. To je vse delo naših sedanjih ministrov, ki za vse to vlečejo po 40.000 Din. plače na mesec.“ Sveta istina, g. Koder. Pa ešče več istne čtemo v toj številki: „Davki se tako nesmeljsno izterjajo. Kakor se nikdar nej. Kdor ne plača takoj predpisanih davkov, že mu sedi eksekutor na vratu.“ Prav mate g. Prelog. — Nadale istina, sama istina je: „Naši vojaki še vedno čepe v Macedoniji, noben minister se ne zmeni za nje.“

njoj, ki mi je ljubša, nego vse, i za štero ste skrbeli, ar sem jo jaz zavrgeo?

„Ve mi jo je sam Bog poslao za angela variha. I spomnite se tudi, da je Bog pripüsto bratom, prodati Ježefa v Eiptom, da je potom njega rešo ves rod“

„Za istino predobri ste meni nevredneži!“

Nato je začeo pripovedovati o svojem življenji v tühini i o svojij spokornosti i spreobrnitvi. — Moram vam naimre povedati draga gospodična, da sem postao krčenik.

„Potem sva si dva brata“ je djala Fabijola; „tudi jaz sem bila na vüzem prerोजना v življenji. Ka pazdaj mislite začeti?“

„Ešče dnes se napotim domov.“

„Ka pa, ali imate pripomočkov za potovanje?“ ga pita Fabijola.

„Dobrotlivost vernikov mi je več, nego zadosti!“

Kda sta vstala i šla proti hiži, skoči skoz grmovja neka čarna ženska pred Fabiolo:

„O rešite me, rešite me, draga gospa! Pregarja me, vmoriti me šče!“ (Dale)

Slovenska autonomija je ostala v Beogradu. (Jo že prinesemo po volitvah 8. febr. domo Vr.) Pod sedanjo vlado ne čitaš v Uradnem listu drugega, kakor premeščenja i odstavljanja uradnikov. Uradništvo se preganja, sposobne delavce, poštene ljudi se odstavljajo i premešče na njihova mesta pa se postavljajo partizami, nezmožni, nekvalificirani uradniki. Vse do zadnje pičice istina od Pašić—Pribečević—Žerjavovoga režima. Ka se je krivično na nas mazalo, se je poistini zgrabilo na stranke pokvarjenosti.

Država.

Nesrečni teden v Sarajevu. V ponedeljek (3. novembra) je spadno trgovec Stojanović s cestne železnice i je vmro; v tork se je vrgeo nekš sirmak i je včasi vmro. V sredo se je vršo prepir med oficiri i civilisti. V četrtek so preiskali mrtveca Baraćanina, ar se misli, da je bio zagiftani. V petek se je konj za leto v človeka i ga bujo. V soboto si je vzeo življenje trgovec Šomer,

Gostivanje v Vojvodini. Novosadski list piše: „V Temezinu je bilo nedavno gostivanje, kakšega že v Bački ne pomnijo niti najbolje bogati Švabi. Josef Müller je dao svojo hčerko Rozo za ženo sinu Franca Fischera. Za gostivanje so pekli i kuhali tri dni pred zdanjem. Veseli gostje so „spravili pod streho“: 2 svinji, 2 teleti, 180 kokoši, 20 rec, 10 gosk, 32 tort, 3000 slaščic, 25 litrov najfinejšega i 650 litrov drugoga vina. Gostivanje je trpelo 3 dni.

Mariborski veliki župan odstavljen. Komaj je vlada nastopila, je odstavila mariborskoga velkoga župana, dr. Vodopivca, ar je pošteni i je zato na poti nešternim prijatelom Pašić—Pribečevićove vlade.

Ogenj v Beogradu. Na Čukarici v Beogradu v fabriki za kože, štera je last P. Arambašija, je nastao ogenj, šteri je napravo za poldva miliona dinarov škode.

Ženske — roparice. V Hercegovini je bilo izvršenih zadnji čas več roparskih napadov. Ordožniki so dugo časa iskali ropare; nazadnje se njim je posrečilo, da so jih našli. V splošno začudenje se je zvedelo, da so roparske napade izvršavale tri mlade ženske, stare 26, 24 i 21 let, oblečene v moške obleke. Vse tri roparice so zročili sodišči v Banjaluki. Državni pravdnik je izjavo, da bo zahteval smrtno kazen.

Strašno hūdodelstvo podivjanoga pijanca. Zgodilo se je v Novoi vesi poleg Slov. Bistrice. Včino ga je kmet Mlakar. — Kda je začno gospodari, je šče meo lepo kmetijo. Začno pa je piti i pomali le njegova kmetija odromala skoz krčmarske dveri. Vse je splavalo doll po guti. Postao je sirmak, a ne samo on, nego tudi žena i deca. Sirmasčina pa ga ni spametivala. Pio je naprej. Kesno v noč je prihajao domo i začeo biti ženo i deco. Tak se je zgodilo tudi na den hūdodelstva. Pijan je bio. Deco je stiraio iz hiše, ženo pa je začno biti i vlačiti za vlase, da njoj jih iztrgaio z mesom vred. Nazadnje pa jo je zadavo. Da bi odvrno sum od sebe, je obeso truplo, kak da bi si žena sama končala življenje i nato je pobegno ne znano kam.

Pijanec v žakli. Na Kaptoli v Zagrebi se je odigraio v noči čuden prizor. Pred nekšov hišov je ležalo vreče. Redki sprehajaji se neso brigali, dokeč nesta prišla dva radovedna Zagrebčana. Prvi je malo sūno v vreče, a nikaj se neje zgenilo. Drugi pa jemočno brsno z železno okovanim črevlom i na to se je začulo — mrčanje. V vreči se je nahajao pijanec, ki je izjavo, da „načelno“ nemre dobiti stanovanja i da ob lepom vremeni najraj spi pod milim nebom. Pijanec se neje geno z mesta, od niked pa neje prišeo policijski stražnik, da bi njemi proti „načeli“ priskrbno prenočišče.

Svet.

Junaško djanje smilene sestre. V špitao v Bresciji so prinesli malo dete z velikimi opeklinami. Zdravnik so ugotovili, da je mogoče

dete rešiti samo tak, da se na njegovo rano položi živa koža drugoga človeka. S. Favorita, ki je deteti dvorila, je taki izjavila, naj se z njene rōke izreže potrebna koža. Sama je nato v operacijskoj sobi pripravila zdravnikom vso šker i drugo za operacijo, odklonila vsako sredstvo za olajšavo bolečin i je celo pomagala zdravniku pri operaciji. Zrezali so njoj sōrki falat kože od lakta dō rame. Dete je zdaj zvūn vsake nevarnosti.

Šest belcov za papo. Pred kratkim je pottivala vekša italjanska komisija po Ogrskom i je pregledjvala vse konjarne. Iskala je šest konjov, belih kak sneg. Nindri jih ni mogla najti, ar neso smeli meti niti najmenjšega madeža na sebi. Nazadnje jih je vseedno našla i to pri grofi Esterhaziji. Plačala je zanje jako veliko šumo. Konji so določeni za papovo vprego ob priliki proslave svetoga leta 1925.

Vōre za šparajoče. Nekša amerikanska banka da vsakomi svojemi vlagateli edno vōro kak dar. Njena naloga pa ni, da bi samo kazala čas, nego vōra priganja svojega lastnika k šparanju. Ta vōra se mora nategnoti vsakih 24 vōr, nemreš je pa nategnoti inači, kak da vržeš v luknjo peneze. Pod težov penez popusti zapora, ki brani nategivanje vōre. Lastniki takše vōre so prisiljeni vložiti vsakši den nekši perez i tak šparati.

Gospodarstvo.

1. Zrnje. V Novom Sadi:

100 kg. pšenice	330 Din.,
„ žita	300 „
„ ovs	250 „
„ kukorice	280 „

2. Meso:

govedina:	teletina:	svinjina
v Zagrebi 1 kg. 24—27 D.	25—29 D.	28—32 D.
v Ljubljani „	21—23 D.	27—29 D.

3. Krma.

Sena m. 90—125 D., slame m. 70—100 D.

Zagrehečka borza

dne 27. novembra 1924.

Amerikanski dolar, 1 dolar	K 268.50
Austrijska krona, 100 K	K —.36
Ceho-Slov. krona, 1 K	K 8.20
20 kronski zlat	K 1100.—
Francoški frank 1 frank	K 14.54
Madjar. K 100 (nova em.)	K —.36
Švic. fran., 1 fr.	K 63.24
Talijanske lire, 1 lira	K 12.—
Zürich:	
Dinar 100 Din.	Sv. fcs 7.50

Pošta.

Gašpar Jožef. Čepinci 157. Plačali ste na letos celo naročnino, nikaj neste dužni. Kalendar dobite pri vašem g. plebanoši brezplačno, tam se javite. Zakaj pošljate peneze po poštnoj nakaznici i plačujete drago poštnino, ve smo vam poslali ček, po šterom brezplačno morete dostavljati naročnino. **A. Grah. G. Lendava.** Vse plačali na letos. Čeka se poslužjite drugoč.

MALI OGLASI

K odaji je en biliard pa trije okrogli marmornati stoli. Zglasite se pri A. Huber gostilničari v Beltincih.

Sreča za Amerikance. Dvoje fajno posestvo je na odajo. Edno 10—15 oralov, drugo 25—30 oralov velik. Stoji na lepoj ravnic. Celi inventar (živina, pohištvo itd.) se zraven oda. Zemlja najbolša! Dobri travniki, log i gorice! Zglasite se pri Toplak Štefani v Drobnticah (Protzkersdorf) št. 8. p. Apače. 34 V

Po hūdovito nizkih cenah se dobi toplo zimsko perilo za moške i ženske v trgovini Rado Polak v Ormoži.

Porhati, zimski sūknja, štrikani rōbci štrikane robače (sralice) za odraslene i deco, rokavice, nogavice dobiš najceneje pri Rado Polak Ormož,

Amerikanci! Oda se lepo posestvo z celim inventarom. Kraj je lepi. Poizve se v Gerlincih št. 4.

Rezane late se dobijo kak i prosnice za čakature pri Bukovec Petri Kobilje št. 41.

Oda se gostilna

pri kolodvoru v Dolnji Lendavi z dvema velikima sobama za goste, 1 obednico, 2 kuhinjama, 1 kamro, 3 sobami, 3 spalnicami, 2 betonskima kletima, z velikim vrtom za poletno zabavo, kugliščem, s stranskimi poslopji: 2 štali shramba za vozove, svinjaki, pralnica, shramba za vozove gostov, veliki vrt v obsegu 2 plugov — 1 ledilnica in 8 plugov zemlje ter 2 plugoma zemlje spadajoče k gostilni. — Gostilna se proda z vsem inventarjem. — Poleg tega 7½ plugov vinograda (goric) z zidano pivnico, prešo, za 230 hl betonske posode, 160 hl vina in za 150 hl sodov (lagvov) — s pašnimi pravicami. Proda se skupaj ali tudi posamič. Vinograd tudi po plugih. — Kupci se naj zgledajo pri JANEZU RITUPER, gostilničarju pri kolodvoru v Dolnji Lendavi.

Slovenska Banka d. d.

podružnica DOLNJA LENDA

plača najbolje dolarje in zlate peneze.

Ovlaščena banka za trgovanje z devizami in valutami. Izstavlja izvoznikom uverenja in prevzema bančne garancije.

Velikanska sreča

za nas je nova železnica v Ormož. Zdej bomo meli po cenī obleke, zimsko perilo, porhate, različno platno, štrikane robce, štrikane robače vseh vrst, sploh vse potrebčine, platnino, začimbe vsakoga kratkoga blaga. I zakaj? Zato, ka meo trgovec RADO POLLAK v Ormož velike zalogo vseh teh reči i odava iste naravnost po smešno nizkih cenah. — Ne zamudite i se sami prepričajte.

KUPITE!

PRODATE!

Posestva, gostilne, trgovine itd. želite.

Realitetna pisarnica

„SILVAR“ Ljutomer, Stari trg 47.

Naročnina ino oglasi se sprejmejo za „Novine“ pri ERDŐSY BARNABAŠ, trgovci z papirrom i igračami v Murskoj Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino pošte.

OBRTNA BANKA

PODRUŽNICA V

LJUTOMERU

KUPIJE

dolare in druge valute po najvišjem dnevnem tečaju

DAJE

obrtne in trgovske kredite pod zelo ugodnimi pogoji

Interurban

telefon štev. 2.

OBREŠTUJE

vloge na tekoči račun in hranilne knjižice pod najugodnejšimi pogoji.

Račun ček. urad
Ljubljana št. 12726.